

התכנית לניהול וישוב סכסוכים
برنامج إدارة وتسوية النزاعات
The Conflict Management
and Resolution Program

נרטיב וקונפליקט

ד"ר שושנה שטיינברג

קורס ב.א. סמסטר א' 2019-2020 יום ב',

הקורס – תיאור ומטרות

הקורס יעסוק בנרטיבים קולקטיביים ואישיים במצבי קונפליקט ובהיבטיהם הפסיכולוגיים, החברתיים והפוליטיים. הסטודנטים יחשפו לנרטיבים לאומיים ונרטיבים של קבוצות מוחלשות ומודרות. נתמקד בתהליכי הבניית זהות, כיצד נרטיבים יוצרים, מייצגים ומשמרים קונפליקטים, ובהשלכות של הבנת תהליכים אלה לגבי אפשרויות שינוי.

אופן ההוראה: השעורים יתבססו על השתתפות פעילה של הסטודנטים ודיונים במליאה ובקבוצות קטנות בעקבות חומר קריאה, בעקבות הרצאות, צפייה בסרטים, מפגשים עם מרצים אורחים, תוך קישור החומר התיאורטי למציאות החברתית-תרבותית בישראל.

מטלות הקורס:

- קריאה והשתתפות .
- נוכחות חובה ב 80% מהשיעורים.
- הגשת תרגיל קצר .
- עבודה מסכמת בסוף הקורס.

הרכב הציון:

1. קריאה והשתתפות : 20%
 2. תרגיל : 10%
 3. עבודה מסכמת : 70%
- ציון עובר - 65

נושאים:

שבוע 1: מהו נרטיב? הגדרות והקשרים.

קריאת חובה:

Bruner, J. (1987). Life as Narrative. *Social Research*, 54 (1), 12-32.

קריאת רשות:

תובל-משיח, ר' וספקטור-מרזל, גי (2010). מחקר נרטיבי: הגדרות והקשרים. בתוך: ר' תובל-משיח וג' ספקטור-מרזל (עורכות), **מחקר נרטיבי: תיאוריה, יצירה ופרשנות**. ירושלים: הוצאת מאגנס, 7-42.

Bruner, J. (1991). The Narrative Construction of Reality. *Critical Inquiry*, 18, 1-21.

שבוע 2: קונפליקטים - הגדרות, פונקציות, תפיסת העצמי והאחר.

צפייה בסרט The Other Town

הבניית זהות אישית וקולקטיבית.

קריאת חובה:

Deutsch, M. (1994). Constructive conflict resolution. *Journal of Social Issues*, Vol. 50 (1), 13-32.

קריאת רשות:

Deutsch, M. (2011). Interdependence and psychological orientation. In Coleman, P.T. (Ed). *Conflict, Interdependence and Justice*. New York: Springer, 247-271.

שבוע 3: זהות וקונפליקט, תיאוריית הזהות החברתית, זיכרון קולקטיבי.

קריאת חובה:

Tajfel, H., & Turner, J. (1986). The Social Identity Theory of Intergroup Behavior. In W. G. Austin & S. Worchel (Eds.). *The social psychology of intergroup relations*, 7-24, Monterey, CA: Brooks/Cole.

קריאת רשות:

Brewer, M. B. (2011). Identity and Conflict. In D. Bar-Tal (Ed.). *Intergroup Conflicts and Their Resolution: Social Psychological Perspective*, 125-143. New York: Psychology Press.

שבועות 4-5: הנרטיב כ"השמעת קול". נרטיבים של קבוצות מוחלשות, מודרות ומושתקות. הקשבה ודיאלוג. הרצאת אורח.

קריאת חובה:

קמה, ע' ופירסט, ע' (2015). על ההזרה: ייצוגים תקשורתיים של "אחרים". תל-אביב: רסלינג.

Maiese, M. (2003). Dialogue <http://www.beyondintractability.org/essay/dialogue/>

קריאת רשות:

Foucault, M. (1982). The Subject and Power. *Critical Inquiry*, Vol. 8 (4), 777-795.

Buber, M. (1965). *Between Man and Man*. (R. G. Smith, (Trans.)). New York: Macmillan. (Original work published in 1947).

שבועות 6-7: הגירה, מדברים בעד עצמם: נרטיבים של יוצאי אתיופיה.

צפייה בסרט ודיון.

קריאת חובה:

Berry, J. W. (1997). Immigration, acculturation and adaptation. *Applied Psychology: An International Review*, 46 (1), 5-68.

קריאת רשות:

"חלום בדמי כבוד" מאת גרמאו מנגיסטו

זכה במקום ראשון בתחרות הסיפור הקצר של עיתון "הארץ" – תש"ע, 2010

<http://www.haaretz.co.il/literature/1.1195259#.Un9GLtwfzfU.email>

שבועות 8-9: סיפורי חיים של אנשים בעוני. צפייה בסרט ודיון. הרצאת אורח.

קריאת חובה :

קרומר-נבו, מ' (2006). **נשים בעוני: סיפורי חיים - מגדר, כאב, התנגדות**. תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.

קריאת רשות :

קרומר-נבו, מ' (2015). עבודה סוציאלית מודעת עוני: פרדיגמה חדשה לפרקטיקה עם משפחות בעוני. **עבודה ורווחה**, לה, 3, 301-321.

שבועות 10-11: הסכסוך הישראלי-פלסטיני - נרטיב היסטורי, זהות לאומית, עבר-הווה-עתיד. הגישה הדו-נרטיבית, פרויקט ישראלי-פלסטיני משותף של כתיבת ספר לימוד היסטוריה "ללמוד את הנרטיב ההיסטורי של האחר".

קריאת חובה :

בר-און, ד' ועדואן, ס' (2009). **ללמוד את הנרטיב ההיסטורי של האחר**. (פרקים נבחרים). בית ג'אלה: מכון לחקר השלום במזרח התיכון.

קריאת רשות :

שטיינברג, ש' (2011). שיתוף פעולה על אף המחסומים. בתוך: טל ליטבק-הירש וג'וליה צייטין (עורכות). **דרכים מצטלבות - דרכי התבוננות פסיכולוגית-חברתית על החברה הישראלית בעקבות דן בר-און**. באר-שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

Steinberg, S. & Bar-On, D. (2009). The Other Side of the Story: Israeli and Palestinian Teachers Write a History Textbook Together. Symposium on Education and Violent Political Conflict. *Harvard Educational Review*, 79 (1), 104-112.

שבוע 12: הרצאת אורח.

שבוע 13: סיכום.

התכנית לניהול וישוב סכסוכים
برنامج إدارة وتسوية النزاعات
The Conflict Management
and Resolution Program